

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง มาตรฐานการกำหนดโทษ (ยี่ต็อก) กับความเป็นอิสระของผู้พิพากษา : กรณีศึกษาศักดิ์สิทธิ์ ได้กำหนดระเบียบการศึกษา ดังนี้

- 3.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล
- 3.2 กลุ่มตัวอย่างและวิธีสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.4 การรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

3.2.1 ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ แหล่งข้อมูลจากภาคสนามซึ่งได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนามในเขตอำนาจพื้นที่ของ ศาลจังหวัดเชียงใหม่ ศาลแขวงเชียงใหม่ และศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ โดยการออกแบบสอบถามและรายการถามบุคคลตามกลุ่มตัวอย่าง

3.2.2 ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ แหล่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์หนังสือคำบรรยายกฎหมายและคำพิพากษาศาลฎีกา

3.2 กลุ่มตัวอย่างและวิธีสุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างนี้ใช้ในการศึกษารั้งนี้ แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มแรก ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างผู้พิพากษาศาลจังหวัดเชียงใหม่ ผู้พิพากษาศาลแขวงเชียงใหม่ และผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กำหนดขนาดตัวอย่าง (Sample size) ด้วยการคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane (1973 อ้างใน ธนัน อนุমানราชชน, 2538) ณ ระดับความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ N = จำนวนประชากรทั้งหมด = ราย

e = ค่าความคลาดเคลื่อน = 0.05

n = จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

$$\begin{aligned} \text{จำนวนตัวอย่างผู้พิพากษา} &= \frac{46}{1 + 46(0.05)^2} \\ &= 41 \text{ ราย} \end{aligned}$$

กลุ่มที่สอง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างพนักงานอัยการที่ปฏิบัติราชการ/ทำงานในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

$$\begin{aligned} \text{จำนวนตัวอย่างอัยการ} &= \frac{26}{1 + 26(0.05)^2} \\ &= 24 \text{ ราย} \end{aligned}$$

กลุ่มที่สาม ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างพนักงานสอบสวนที่ปฏิบัติราชการ/ทำงานในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ประกอบด้วย

พนักงานสอบสวนในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ - สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองเชียงใหม่

- สถานีตำรวจภูธรตำบลช้างเผือก

- สถานีตำรวจภูธรตำบลภูพิงค์

- สถานีตำรวจภูธรตำบลแม่ปิง

พนักงานสอบสวนในเขตอำเภอรอบใน

- สถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่ริม

- สถานีตำรวจภูธรอำเภอสันกำแพง

พนักงานสอบสวนในเขตอำเภอรอบกลาง

- สถานีตำรวจภูธรอำเภอสันป่าดอง

- สถานีตำรวจภูธรตำบลหนองตอง

พนักงานสอบสวนในเขตอำเภอรอบนอก

- สถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่แตง

- สถานีตำรวจภูธรอำเภอค้อยหล่อ

$$\begin{aligned} \text{จำนวนตัวอย่างพนักงานสอบสวน} &= \frac{๘๔}{๑ + ๘๔ (๐.๐๕)^๒} \\ &= ๖๕ \text{ ราย} \end{aligned}$$

กลุ่มที่สี่ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างนายความที่เป็นสมาชิกชมรมนายความจังหวัดเชียงใหม่ และปฏิบัติงาน/ทำงานในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

$$\text{จำนวนตัวอย่างนายความ} = \frac{๘๘}{๑ + ๘๘ (๐.๐๕)^๒} = ๗๒ \text{ ราย}$$

รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 244 ราย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือแบ่งเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ผู้ตอบเลือกคำตอบให้ตรงกับสภาพของผู้ตอบเกี่ยวกับ เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาในการทำงาน

ส่วนที่ 2 แบบศึกษาถึงกระบวนการใช้ยึดถือเป็นกลไกในพิจารณาพิพากษาคดีของผู้พิพากษา นอกจากนี้จะสอบถามถึงความเป็นอิสระของผู้พิพากษาจากการบังคับใช้ยึดถือจากผู้บังคับบัญชา

ส่วนที่ 3 แบบวัดอิทธิพลของยึดถือที่อาจมีผลต่อการพิจารณาพิพากษาคดีของผู้พิพากษา โดยการสอบถามผลทั้งในทางบวกและทางลบ ตลอดจนการคงมียึดถือว่าควรมียึดถือหรือไม่

ส่วนที่ 4 แบบวัดทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อยึดถือในแง่มุมต่าง ๆ และกลุ่มตัวอย่างรู้สึกคิดเห็นอย่างไรต่อยึดถือ

ส่วนที่ 5 คำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คำถามส่วนนี้ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลความคิดเห็น แนวทางและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรฐานการกำหนดโทษ (ยึดถือ) กับความเป็นอิสระของผู้พิพากษา โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

โดยแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ใช้คำถามมาตรวัดแบบ Likert Type Scale ซึ่งจัดลำดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (สิน พันธุ์พินิจ, 2547 : 153)

ระดับปัญหา	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

3.4 วิธีการเก็บรวบรวม แบ่งเป็น 2 วิธี

3.4.1 ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการขอหนังสือจากคณะสังคมศาสตร์ เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือ ทั้งนี้ในขณะเดียวกันได้นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มแรก ได้แก่ ผู้พิพากษาศาลจังหวัดเชียงใหม่ ผู้พิพากษาศาลแขวงเชียงใหม่ และผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.4.2 เก็บรวบรวมโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเองในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่สอง กลุ่มที่สามและกลุ่มที่สี่ สำหรับแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืน ภายหลังส่งแบบสอบถามประมาณ 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยจะทำการติดตามการตอบกลับโดยการออกจดหมายเตือนไปยังผู้ตอบอีกครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ตอบกลับมา หากกลุ่มตัวอย่างไม่ส่งแบบสอบถามกลับมา หรือส่งกลับมาในปริมาณต่ำกว่าร้อยละ 50 ผู้วิจัยจะเข้าพบกลุ่มตัวอย่างและทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยตัวเอง

3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้แบ่งเนื้อหาและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถามของงานวิจัยนี้โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่จำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยในการทำการวิเคราะห์ ประกอบกับข้อมูลในเชิงคุณภาพ